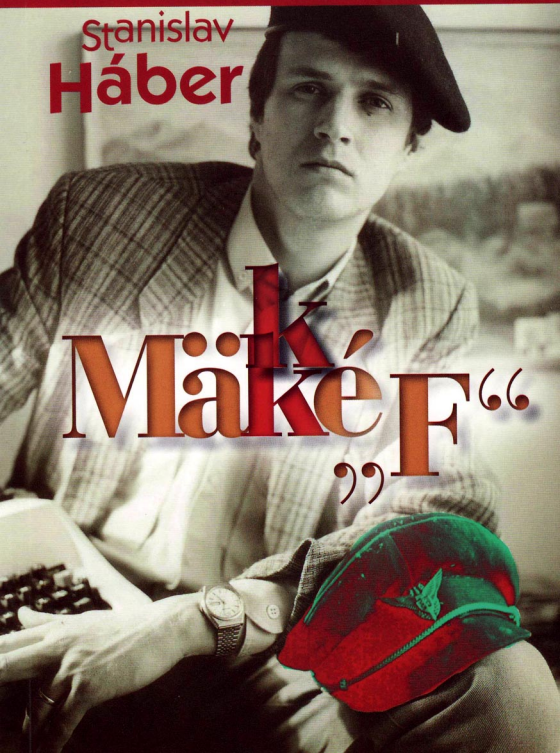

Stanislav
Háber

MákéF“
”

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATELOV

Edícia próza

Stanislav
Háber

Maké F““
””

(Kniha bola ocenená hlavnou cenou
českej Literárnej vysočiny Quo vadis za rok 2009)

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATELOV

Copyright © Stanislav Háber 2010

Cover design © 2010 Dušan Babjak

Slovak edition © 2010 by Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, spol. s r. o.,

Bratislava

e-mail: vsst@stonline.sk

<http://www.vsss.sk>

Realizované s finančnou podporou
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV
spol. s r. o.

Stanislav Háber: Mäkké „F“

Zodpovedná jazyková redaktorka Jana Hájska

Obálka Dušan Babjak

Sadzba a tlač ETERNA Press

Vydanie prvé

Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-416-4

*Venujem manželke Júlii, našim deťom
Jankovi, Dominike a Jurkovi*

Keď som nastupoval do televízie, musel som prejsť lekárskou prehliadkou. Na túto udalosť som sa patrične vystrojil. Dal som si tvídový oblek sivej farby k sivým mokasínam. Cítil som sa veľmi komfortne. Takto vyparádený som sa vybral na zdravotnú prehliadku. Vystúpil som z električky. Cestu k zdravotnému zariadeniu som sa rozhodol skrátiť krížom cez blízke parkovisko. Načo by som chodil dookola po chodníku?

Deň predtým pršalo. Nevšimol som si, že parkovisko je zaplavené blatom. Mne nad hlavou krásne svietilo jarné slnko. Razantne som vykročil z chodníka na parkovisko. Nízka mokasína na pravej nohe mi čudne čľupla. Zaborila sa až po členok do riedkeho blata. Nestihol som včas zareagovať. A vhuhol som z chodníka do hlbokého blata aj ľavou nohou. Skúsil som si pravú oslobodiť. Ako som ju dvíhal, mokasína sa mi vyzula. Zostala trčať v blate. Skoro som spadol pri balansovaní na jednej nohe. Rýchlo som vyzutú nohu strčil do hnedej mazľavej kaše vedľa prázdnej a v blate utopenej topánke. Začal som nacvičovať podobný manéver aj s ľavou nohou.

Takto som sa z duševnej pohody, aký som fešák, ktorý kráča na zdravotnú prehliadku, aby nastúpil pracovať do televízie, dostal až na samé dno zúfalstva. Stál som po členky zaborený v lepkavej kaši. V nej boli kdesi hlboko utopené moje topánky – sivé mokasíny. V ruke som zvieral v zúfalstve aktovku. Nemohla ma však v tej tristnej situácii v žiadnom prípade zachrániť. Strčil som si ju pod pazuchu. Snažil som sa voľnou pravou rukou šmátrať v blate.

Okrem nohavíc s topánkami som si tak zafrkal aj moje krásne tvídové sako. Nakoniec som vylovil pravú mokasínu. Nastrčil som si ju na nohu. Potom aj ľavú. Po špičkách som vycúval z bahna. Stál som na chodníku a obzeral tú strašnú spúšť. Oblek s topánkami – všetko bolo beznádejne zablatené. Takto som nemohol ísť k lekárovi. Obrátil som sa na spiatočnú cestu domov. V električke si ma ľudia obzerali. Doma manželka horekovala, že čo sa mi to stalo?

Musel som vtedy môj jediný oblek nechať doma. K lekárovi som sa vybral v riflích a teniskách. Ledva som stihol prísť do televízie načas. Hneď som dostal „pucung“, že prvý deň v práci, a už meškám. Moju zablatenú históriu som nespomínal. Vlastne som o nej vôbec nehovo-

ril, až kým som sa nespoznal s baťkom Vladom Mináčom. Stal som sa členom jeho kruhu. Ten k nemu pravidelne chodieval do Hasprunky (dedina na Záhorí, správne pomenovanie znie Studienka) do záhrady vždy 10. augusta na jeho narodeniny. Baťko sedával v hojdacom kresle pod slivkou. Nás usadil okolo stola na trávniku. Začala sa debata. Právo prvého slova mal baťko. Ako prozaik hovoril zaujímavo. Nik sa ho neodvážil prerušiť. Jeho monológ plynul päť, desať, pätnásť, dvadsať, ba vydržal by aj tisíc minút. Lenže za baťkom chodievali sami prozaici. To sú ľudia uvravení minimálne tak ako on. Z úcty k jeho dielu vydržali mlčať prvých tridsať minút. Pritom si vytrpeli muky. Prozaik musí rozprávať o vlastných príbehoch, aby ich potom lepšie napísal. A tak baťka po pol hodine prerušil vždy prítomný najstarší gratulant, ktorý si to mohol dovoliť. Baťko mu na dlho slovo neprenehchal. Začali sa prekrikovať. Do toho sa pridávali ďalší a ďalší. Skončilo to tak, že rozprávali všetci páni spisovatelia jeden cez druhého. Nik nikoho nepočúval. Tak tu v Hasprunke v jeden augustový deň som vyrozprával aj ja tento príbeh.

Vinetou pre zomierajúcu

Mal som kamaráta. Bol diakonom. Rok po skončení bohosloveckej fakulty mu vo veku dvadsaťtri rokov Svätý Otec udelil výnimku. Vďaka nej ho mali vysvätiť za kňaza o dva roky skôr, ako predpisovala veková hranica dvadsaťpäť rokov. Vravelo sa tomu, že dostal dišpenz od pápeža na vysviacku. Pozval ma spolu s jedným mojím známym. Pre kňaza je tento deň dôležitejší ako pre iných po skončení vysokej školy promócia. Nuž sme rozmýšľali, čo mu kúpiť?

Dôstojný pán Stanko Fedor bol veľmi skromný. V izbe mal len skriňu, stôl, jednu stoličku, bibliu, kríž a posteľ. Viac nič. Nakoniec sme dostali nápad. Cez víkendy brával deti mnohohodným rodinám v Košiciach. Chodil s nimi na výlety. Tak sme sa rozhodli, že mu kúpime niečo praktické. Spací vak a turistické nádoby – tzv. ešus. Vysviacku mal v kostole zasvätenom sv. Mikulášovi v Banskej Bystrici na hlavnom námestí. Z Košíc sme cestovali už v noci. Moja manželka nám nabalila vyprázané kuracie rezne.